

Landstingsstyrelsen

Granskning av väntetider i vården m m

Vi har under 2004 bl a genom tre olika granskningar studerat väntetider i vården och förhållanden som på olika sätt har eller kan ha bäring härpå. De tre aktuella granskningarna som utförts av Helseplan AB är ”Granskning av väntelistor”, ”Nyttjande av tillgänglighetsmedel” samt ”samverkan mellan primärvård och länssjukvård”.

Initialt vill vi konstatera att i genomsnitt 85 procent av all vård i landet är akut (oplanerad) vård. Det är inom resterande del av vården som väntetider förekommer. Även om de granskade väntetiderna i Landstinget Dalarna ur ett nationellt perspektiv är genomsnittliga är det ett oacceptabelt förhållande. Det är därför av mycket stor vikt att befintliga resurser nyttjas optimalt för att nedbringa väntetiderna till en nivå som ur ett medborgarperspektiv kan ses som acceptabla. Styrelsen har här ett särskilt ansvar i att styra hälso- och sjukvården i denna riktning, bl a genom tydliga och mätbara verksamhetsmål, konkreta åtgärder och en aktiv uppföljning.

Inom de enskilda granskningarna pekas på olika förhållanden där utvecklingsmöjligheter finns. Exempel på sådana möjligheter är optimering av samverkan i mottagningsverksamheten och kontinuerlig uppdatering av väntelistor.

En viktig faktor i strävan mot kortare väntetider är en stark och väl fungerande samverkan mellan närsjukvård och länssjukvård. Vår granskning visar att denna samverkan försämrats under de senaste 10 åren och att det krävs tydliga ledningsinitiativ för att bl a skapa de mötesplatser som är en förutsättning för att bryta den nuvarande utvecklingen.

I granskningen av landstingets hanteringen av de tillgänglighetsmedel som erhållits under åren 2002 - 2004 har vi noterat olika brister. Exempel på en sådan brist är avsaknaden av tydliga regler och analyser vid fördelning av medel. Detta kan ha bidragit till att tillgänglighetsmedel använts till åtgärder, t ex löneökningar och personalförstärkningar, som permanent ökar landstingets driftskostnader utan att det kunnat visas att åtgärderna ger några bestående effekt i form av kortare väntetider.

Av det erhållna bidraget på 112.5 miljoner kronor har endast 90 miljoner kronor fördelats. Resterande medel har, med motivet att motsvarande belopp annars skulle utgått ur budgeten, använts till kompetensutveckling av personalen.

Mot bakgrund av de granskade områdenas betydelse för bl a hälso- och sjukvårdens legitimitet bland medborgarna rekommenderar vi landstingsstyrelsen

- att tydliggöra målen för hälso- och sjukvården samt tillse att denna ges de förutsättningar och underkastas de krav som är en förutsättning för att bli korta befintliga väntetider
- att utarbeta ett konkret åtgärdsprogram för hur oskäligen väntetider skall kunna kortas
- att tillse att de mer detaljerade synpunkter som redovisas i bifogade granskningar beaktas i det verksamhetsnära utvecklingsarbetet
- att åstadkomma en fungerande återrapportering till styrelsen av de åtgärder som vidtas.
- att tydliggöra förutsättningar och tillämpningsföreskrifter för användning av tillgänglighetsmedel.

Vi emotser landstingsstyrelsens yttrande över våra rekommendationer senast 2005-01-31.

Landstingets revisorer är överens om ställningstagandena i denna gransknings-PM.

Landstingets revisorer

Arne Pettersson

/Kjell Johansson

